

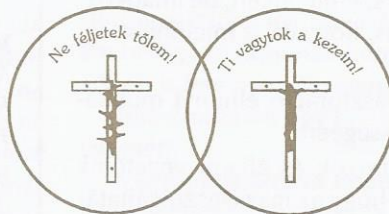
JOBIB

A megvetettek pasztorációját és szociális gondozását végzők lelkeségi és módszertani lapja
Weboldal: <http://www.deltav.hu/~lator> • E-mail: mecsesmajzik@deltav.hu

Máté 25,36: „...Börtönben voltam és felkerestetek.”

LATOR

A MÉCSES LELKISÉG LAPJA

1999 november/december

VI. évf. 2. szám

JUBILEUM 2000. A BÖRTÖNBEN

A börtönpasztorációban, a Mécses Lelkiségben

„Azt pedig tudjuk, hogy akik az Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál.”

(Róm 8,28)

Társaságunk életéből: **Világkonferencia, Mexico City**

Együtt a magyarok...

ICPPPC Konferencia Mexico Cityben. Ternyák Csaba érsek a Vatikán, Majzik Mátyás és Jalsovszky György a MKPK küldetésében

Novemberi imaszándékok

1. Imádkozzunk az elhunyt szeretteinkért, de imádkozzunk az elhunyt bűnözőkért is, hogy ők is mielőbb megláthassák az Istent!
7. Imádkozzunk a börtönpasztoráció elhunyt munkatársai és gondozói lelki üdvösségéért.
14. Imádkozzunk a törvényhozók és állami vezetőink jövőbe is látó bölcsességéért, hogy az igazságszolgáltatás pozitív eredményeit a néhány, a társadalmat bár jogosan felháborító bűncselekmények miatt, ne semmisítsék meg!
21. Imádkozzunk azért, hogy a szegénység, a nyomor és annak minden következménye szájalomra és önzetlen segítőkészre indítson bennünket Árpádházi Erzsébet példáját is követve.
22. Imádkozzunk azért, hogy az Úrjövét (Advent) időszakában felkészülhessünk a lelkünkben is megszületni akaró Krisztus méltó fogadására.

Decemberi imaszándékok

5. Imádkozzunk az egyházak diakóniájának átfogóbbá, tudatosabbá és eredményesebbé válásáért!
12. Imádkozzunk a hajléktalanokért, az elfeledettekért, a megvetettekért, hogy a közelgő télen támogatásra találjanak! Imádkozzunk magunkért, hogy észrevehessük a nyomort és tőlünk telhetően enyhítsük azt!
19. Imádkozzunk a keresztyén történelmi egyházak börtönpasztorációjának hatékonyságának növekedéséért, az együttműködésük elmélyüléséért!
26. Imádkozzunk, hogy a csillogó karácsonyi fények, díszek közepette el ne aludjon a lelkünk szeretetmécsese... Imádkozzunk azért, hogy a krisztusi, az önzetlen, a személyválogatás nélküli szeretet lángjának fényét és melegét megérezhessük!

Januári imaszándékok

2. Köszönjük meg Istennek, hogy a börtönpasztoráció a katasztrófális anyagi helyzete ellenére is fenn tudta tartani az elmúlt évben is az intézményeit.
9. Imádkozzunk azért, a történelmi egyházak szerető testvéri együttműködésével alapozzák meg a hivatásos börtönlelkézi szolgálatuk létrejöttét és tevékenységét.
16. Imádkozzunk azért, hogy a 2000. Jubileumi Évből tervezett három ökumenikus börtönkáporna felszentelése megtörténhessen.
23. Imádkozzunk azért, hogy a társadalom előítélete és ellenállása a szabadult elítéltek iránt csökkenjen, hogy azok akik pozitív törekvést mutatnak a normális életre, ne kényszerüljenek bűnöző életmód folytatására.
30. Imádkozzunk a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztoráció minimális de elégséges anyagi biztonságáért!

A tartalomból

<i>Karl-Joseph Rauber</i>	
<i>Nemzetközi Börtönpasztorációs</i>	
<i>Konferencia, Szeged . . . . .</i>	4
<i>Dr. Nagy Ferenc</i>	
<i>Börtönpasztoráció és a büntetés-végrehajtási</i>	
<i>jog egyes kérdései. . . . .</i>	6
<i>Szabó Gábor SJ</i>	
<i>Probáció a Csillagban . . . . .</i>	9
<i>Dr. Végh József</i>	
<i>A levelező szolgálat – szociológus szemmel . . .</i>	10
<i>Ifj. Lele József</i>	
<i>Van ereje, foganatja, de... . . . .</i>	13

Hálával eltelve az Isten, a családom és mindazok iránt, akik az életutamon idáig vezettek és kísérték, örömet megosztva értesítem, hogy

1999. december 18-án délelőtt 10 órakor

ünnepi szentmise keretében a szegedi Fogadalmi Templomban (Dóm)

Gyulay Endre

megyés püspök úr

állandó

DIAKÓNUSSÁ

(szerpappá)

szentel.

Kérem, hogy imádkozzanak diakónusi szolgálatomért!

Add kegyelmedet Uram, hogy mindig hitelesen képviseljelek a testvéreim között!

Dr. Majzik Mátyás

Dicsértessék a Jézus Krisztus

„Amikor a tanítványok észrevették, hogy a vízen jár, megrémültek. Jézus azonban megszólította őket. »Bátorság! Én vagyok, ne féljete!« Erre Péter így szólt: »Uram, ha te vagy, parancsold meg, hogy odamenjek hozzád a vízzen.« »Gyere!« – felelte. Péter kilépett a bárkából és elindult Jézus felé a vízen. Az erős szél láttán azonban megijedt, és amikor merülni kezdett, felkiáltott: »Uram, ments meg!« Jézus kinyújtotta a kezét és megfogta. »Te kishitű – vont a kérdőre –, miért kételkedtél? Amikor beszállt a bárkába a szél nyomban elült.« (Máté 14,22)

Kedves Testvéreim!

Több mint tíz éve, csupán Istenben bízva, munkálkodom – mindig is érezve a hitvány eszköz, szolga voltomat – a börtönpasztorációban, a börtönpasztorációért. Nem ismerve akadályt, nem félve a mélységektől, az emberileg lehetlentől, mert Isten óvó tenyerében éreztem magam. Úgy jártam a földi realitáson, mint Péter a hűbörgő tengeren, hiszen Isten hívott és feléje haladtam.

Az elmúlt tíz hónapban a Mécses Szeretetszolgálat anyagi helyzetét érezve, a világi realitás hullámain járva, egyre inkább a feneketlen semmire: a támogatók hiányára, a meg nem értés közönyére, az üres kasszára, az elvárt követelményekre tekinttem. Levettem a tekintetemet Krisztusról, és süllyedni kezdtem. Süllyedtem a kételyekbe, a kétségbeesésbe, süllyedtem a reménytelenségbe. Isten helyett csak a hivatalos támogatók: minisztériumok és miniszterek, tábornokok és egyházak sajnálkozóan szétárt kezét és a „Nincs pénz! Nincs pénz! Nincs pénz!” szavakat láttam és hallottam.

Éreztem a vég közeledtét. Éreztem a szó elégtelenségét! Éreztem és a szívem majd megszakadt, ha arra gondoltam, hogy mi lesz, ha a prédikációkat nem támasztja majd alá a megvalósuló, gyakorlati szeretet? Ha a szeretetet csak hirdetjük szóban, de nem cselekedjük? Ha az utógondozást a szabadultak otthonait pl.: Alsószenttamást, a Mécses tanyát meg kell szüntetnünk. Ha meg kell szüntetnünk azt, ami a szavainkat és létünket az elítéltek, a fegyőrök, a társadalom szemében is hitelesítik?

Süllyedtem... Kishitűségem megmutatkozott. Utolsó kétségbeesésben kiáltottam: „Uram, segíts! Uram, ne hagyj el bennünket!”

És Jézus megszorította a kezemet. Ekkor ébredtem rá, hogy nem is engedte el soha. Csak próbára tett, hogy erősödjön a hitem Benne....

Megszégyenültem, amikor rádöbentem erre. Eszembe jutott az áldott magánemberek, a püspök úr, a lelkész úr anyagi segítsége, amelyek révén most is vagyunk és működünk.

Megszégyenültem, mert a hosszú évek óta vágyott álomom, Krisztus akaratából épp most válik valóra: diakónussá szentelnek.

Megszégyenültem, mert mint diakónus éppen Őt, a Szolgáló Krisztust személyesíthetem meg az Egyházban és az emberek között... Köszönöm én Uram, én Istenem!

Testvéreim!

Imádkoztatok a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaságért, különösen a szabadultakat befogadó otthonainkért, a folyóiratainkért, hogy a jövőben is fennmaradhassanak.

Imádkoztatok egy kicsit értem is, a diakónusi szolgálatomért!

Viszontimádkozva Értetek, kívánok Mindenkinek kegyelemteljes Karácsonyt és boldog új évet!

Helyzetjelentés

Lapunk utoljára a januári-februári számmal jelent meg. Azóta a börtönökből és a szabad életből egyaránt sokan érdeklődtek, reklamáltak az elmaradás miatt. Ezek a telefonhívások és levelek keserűséggel is, örömmel is eltöltötték bennünket. Keserűséggel a tehetetlenségünk miatt. Örömmel pedig azért, mert jelezték, hogy a Mécses és a Jobb Lator fontos, számontartott lap, melynek kialakult olvasóköre van, és amely ha megszűnne, űrt hagyna maga után.

Tehetetlenségünket a bénító pénzhiány okozta, okozza. Lapjaink megjelentetése tetemes pénzbe kerül. Az otthonaink fenntartása, a szabadult emberek élelmezése, a rezsiköltségek, a földek megművelése, a bérek és vonzataik és számos más kiadás finanszírozása megoldhatatlannak bizonyultak számunkra. A Szegeden április közepén megrendezett nagysikerű nemzetközi börtönpasztorációs konferencia költségeit, a működési költségekre a Katolikus Egyháztól kapott támogatásból fedeztük. A működésre nem maradt egy fillérünk sem. Az eddig is összehúzott derékszijat még jobban össze kellett szorítani. Úgy, hogy sokszor levegőt sem kaptunk...

Hálával tartozunk egyes budapesti magánszemélyeknek, Gyulay püspök úrnak, Dr. Bartha Tibor református lelkész, egyetemi tanár úrnak, akik egyszer vagy többször gyorssegélyben részesítettek bennünket. Pénzünk most sincs. Reménykedve és bízva Mennyei Atyánk támogatásában – most a sürgető igény miatt – vállalkoztunk e számunk megjelentetésére. Imádkozunk a Mécsesért, a Jobb Latorért és a teljeskörű börtönpasztorációért!

A főszerkesztő

Karl-Josef Rauber apostoli nuncius

Nemzetközi Börtönpasztorációs Konferencia, Szeged

Kedves Püspök- és Paptestvéreim, mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim, Krisztusban kedves Testvérek!

Mint a pápa magyarországi képviselője mindenk előtt szeretném átadni Őszentsége üdvözlését és áldását. A Szentatya legjobb kívánságait küldi az Önök tanácskozására. Tiszteletreméltó elődeihez, XXIII. János és VI. Pál pápához hasonlóan, akik látogatást tettek a római Regina Coeli illetve a Rebibbia börtönben, a mostani pápa is szívében viseli a büntetésvégrehajtó intézetekben folyó lelkipásztori és egyéb gondoskodás ügyét. A Vatikánban csak nagyon csekély befogadóképességű intézet van, és csupán arra szolgál, hogy megoldják azok biztonsági őrzését, akik súlyos rendbontást követtek el vatikáni területen. E személyeket azután a vatikáni bíróság elé állítják, amely az ügyet átutalja az olasz igazságszolgáltatási szerveknek.

Tudomásom szerint sem a II. Vatikáni Zsinat, sem egy külön pápai írás nem foglalkozik a büntetésvégrehajtási intézetekben folyó lelkipásztori munkával. Ugyanakkor helytálló az a megállapítás, amit Sebastian Wannemacher tett, aki a maga korában Németországban közismert börtönelkipásztor, valamint számos könyv és cikk szerzője volt. Ezt mondta: „Az Egyház minden időben megkülönböztetett figyelemmel kísérte a fogvatartottak sorsát, és annak jobbitásán fáradozott.” Úgy gondolom, nem várják el tőlem, hogy ezt a megállapítást történelmi tényekkel támasszam alá. Ez messze túlhaladna annak a témának a kereteit, amit kértek tőlem, nevezetesen, hogy a büntetésvégrehajtási intézetekben folyó lelkipásztori és egyéb gondoskodás kapcsán tegyenek néhány alapvető megállapítást. Másrészt Önök is szóhoz szeretnének jutni, hogy bőséges tapasztalataikból merítve gazdagítsák ezt a találkozót.

Első lépésben fontosnak tartom, hogy – legalábbis elméletileg – különbséget tegyünk lelkipásztori és egyéb gondoskodás között. Az első lelkipásztori céllal folyik, a második a szeretetszolgálat körébe tartozik. Azt viszont készséggel elismerem, hogy a gyakorlatban a kisebb intézetekben a két terület sokszor átfedi egymást és ugyanazok a személyek végzik. Magam is három évig voltam lelkész egy felső-hesseni, Frankfurt környéki kis börtönben. Mindkét területtel kellett foglalkoznom, mert a szeretetszolgálati tevékenységre nem volt senki. Ugyanakkor a fogvatartottak, ha szabad ezt a ma már nem használt kifejezést alkalmaznom, inkább anyagi, mint lelki segítséget vártak.

Másrészt azoknak a világiaknak, akik a szeretetszolgálatban tevékenykednek, felhatalmazásuk és képességeik alapján fel kell vállalniuk a lelkipásztori

ellátást is. Ennek két oka van. Egyfelől a súlyos paphiány miatt az Egyház arra kényszerül, hogy a korábban sokkal nagyobb mértékben vonja be a világi híveket azokba a lelkipásztori feladatokba, amelyekre a keresztség és a bérálás által képességet nyertek. Másfelől a világiak karitatív munkájuk által sokkal szorosabb és tartósabb kapcsolatba kerülnek a fogvatartottakkal, mint amilyent az egyébként is túlterhelt pap vagy diakonus lenne képes létesíteni. Ráadásul a papnak vagy diakonusnak azzal is kell számolnia, hogy visszautasításban részesül a fogvatartottak részéről, hiszen nagy részük a vallási és egyházi élettől távol áll.

Ez az eltávolodás azonban semmiképpen sem jelenti azt, hogy a büntetésüket töltő személyek teljes mértékben elutasítanak a megfelelő formában hozzájuk intézett vallási felhívást. Jósággal és együttérzéssel számos esetben sikerül felkelteni vallási érdeklődésüket. Személyes tapasztalataik alapján valószínűleg Önök is be tudnának számolni ilyen esetekről. Világosan kell látni, hogy a törvényszegőkkel szemben alkalmazott büntetés nem jelenti egyben azt is, hogy megtagadjuk tőlük a szeretetet. Ha a büntetés igazságos és mértéke arányban áll a büntetettel – ez utóbbi döntő fontosságú pont –, akkor nem csak az igazságosság által megkövetelt jóvátételt szolgálja.

A büntetés sokkal inkább két dolgot szolgál: hogy megszilárdítsuk a közösségi jogalapot, amely minden egyes személy emberhez méltó életének feltétele és formája; másfelől a bűnelkövetőre úgy tekintünk, mint erkölcsi alanyra, s ezáltal hozzásegítjük ahhoz, hogy belássa tettének helytelen voltát, és a jövőben tiszteletben tartsa mások jogait. Tisztában kell lennünk azonban azzal is, hogy annak a jogrendnek is megvannak a maga korlátai, amely azon alapul, hogy mindent ki kell egyenlíteni, ezért meg lehet követelni a visszaszolgáltatást és a jóvátételt. Ha ezt könnyörtelenül érvényesíteni akarják, akkor az az ember, aki bűnbe keveredett, megkeményedhet. Ezért elég telennek bizonyul az az alapelv, miszerint ha valaki a jogával él, azáltal senki másnak nem okoz kárt.

Nem ez az út vezet az igazságtalanság megszűntetéséhez, amely egy új esély kezdete lehet. Az igazi utat csak a megbocsájtás és az irgalom képében megjelenő szeretet mutatja meg. A szeretet felülemelkedik az igazságosság szintjén, de nem úgy, hogy az igazságosságot mint olyant megszünteti, hanem felülkerekedik rajta, kioltja, és megnyitja az utat egy új kezdet felé. A szeretetet persze nem lehet a jog nevében kikényszeríteni. Csak maga a szeretet tud kötelezni a szeretetből fakadó cselekvésre. Isten maga

a szeretet. Ő végtelen szeretetében és irgalmában a legnagyobb bűnt is megbocsátja, hogy új kezdetre adjon lehetőséget.

Ezért tartom nagyon fontosnak, hogy a lelkipásztori munka egyik célja az legyen, hogy a büntetésüket töltő személlyel megértesse: tetteivel nem csak a jogrendet sértette meg, hanem Istent is semmibe vette, s ezzel sokkal nagyobb bajba került. Istent azonban nem köti az emberi, jobban mondva az állami jogrend. Ha a büntetett Istentől kéri bűnének bocsánatát, Ő végtelen szeretetében új kezdet lehetőségét adja neki. A még letöltésre váró büntetés ezáltal új minőséget vagy dimenziót nyerhet, nevezetesen: a megsértett jogrend és az így elkövetett jogtalanság miatt szabadon vállalt engeszteléssé alakulhat át. Ha az illető ezáltal eljut arra a tudatra, hogy visszanyeri emberi méltóságát – nem akarom magam azzal áltatni, hogy ez gyakran megtörténik –, azzal a társadalmi rehabilitáció alapjait is megvetettük.

Korábban azt mondtuk, hogy a fogvatartottak érdekében végzett karitatív gondoskodás egyengetheti az utat a lelkipásztori gondoskodás számára. Ha ez igaz, akkor kézenfekvő, hogy a gondoskodás elérte legfőbb hatásfokát, mert a lelkipásztorkodás az előbb említett rehabilitáció alapját megvetette. A fogvatartottak így sokkal pozitívabb módon fogadják a felajánlott karitatív segítséget. Hálával fogadják azt,

hogy családjukról gondoskodnak. Fontos lesz, hogy segítséget kapjanak a családjukkal való kapcsolat újrarafelvételéhez, és büntudat nélkül tudnak majd családtagjaik szemébe nézni. Így a szabadulás után a társadalomba való beilleszkedés sokkal könnyebb és biztosabb lesz, mert szilárd vallási alapokon fog nyugodni.

Manapság a nagy büntetésvégrehajtási intézetekben a lelkipásztori és egyéb gondoskodás többnyire nem csak elméletben jelent kétféle feladatot, hanem a gyakorlatban is elválik egymástól. Az imént mondottak alapján azonban szükségesnek tartom, hogy a két területen dolgozók a munkájukat egyeztessék és együttműködjenek egymással. Ez könnyebb, ha a szeretetszolgálat munkatársai egyházi szervezetből, például a Karitászból kerülnek ki, viszont nehezebb, ha az állam jelöl ki esetleg olyanokat, akik a vallást érintő kérdésekkel szemben elutasító magatartást tanúsítanak. Ez esetben fontos szerepet játszhat a büntetésvégrehajtási intézet vezetése, amennyiben törekszik arra, hogy lehetővé tegye az együttműködést a lelkipásztorral, vagy esetleg a szeretetszolgálati munkába egyházi vagy az Egyházhoz közel álló szervezetek munkatársait bevonja.

(Elhangzott az I. Nemzetközi Börtönpasztorációs Konferencián Szeged, 1999. április 8–9–10.)

Petrus Ceelen:

Rácsok mögött (részlet)

Félek,
ha majd a kapu kinyílik.

Félek,
hogy az utcán ébredek.

Félek
a hivatalnokok és a hatóság előtt.

Félek,
hogy valaki megnézi,
honnan jöttem.

Félek
a kérdéstől:
Ön büntetett előéletű?

Félek,
hogy az elutasítás falai
magasabbak, mint a börtöné.

Istenem,
félek
a szabadulásomtól,
amit annyira várok.

(Fordította: Pintér Tibor)

Dr. Nagy Ferenc professzor, JATE

Börtönpasztoráció és a büntetés-végrehajtási jog egyes kérdései

1. A börtönpasztoráció fogalmáról röviden

A börtönpasztoráció, a vallási, lelki gondozás fogalma átfogóan értelmezendő és értendő. Nem korlátozódhat csupán a kultikus eseményeken (pl. istentiszteleten) való részvételre, hanem vonatkozik és kiterjed az élet- és értékorientációs, életvezetést segítő emberi szolgálatra, a személyes beszélgetéstől a karitatív, diakonikus gondozáson át az utógondozást támogató közreműködésig.

2. A börtönpasztoráció feladata az elítélt és bv. szemszögéből

Feladata, jótékony hatása többirányú lehet, amelyek egyaránt a végrehajtási feladat és cél megvalósítását szolgálják, ahhoz járulnak hozzá. A fogvatartott szemszögéből egyebek mellett

- a lelki teher oldása,
- vigasz nyújtása, feszültség, stresszhelyzet oldása,
- a nehéz börtönkörülmények elől menekülés,
- indulatok mérséklése,
- egymáshoz és a családhoz való viszony javítása,
- a rossztól való kiüresedés elősegítése,
- a bosszúvágy helyett a megbocsátásra ösztönzés
- a börtönártalmak csökkentése,
- remény nyújtása, kiút mutatása, belső nyugalom, láthatatlan és látható támasz nyújtása. Az állam, illetve a végrehajtási intézet szemszögéből nézve is a börtönpasztoráció egyértelműen pozitív hatású, emiatt állami érdeknek is minősíthető, mely feladat mindenképpen pozitív állami cselekvést is igényel.

3. Történeti visszapillantás

Történeti visszapillantás azt mutatja, hogy a vallás szolgái ősidőktől fogva egyik fontos feladatuknak tekintették a börtön-missziót, vagyis a börtönbe került hitorszársaiknak vallási vigaszban részesítését s a hitetlen, vagy cinikus lelkületű raboknak a vallás fegyvereivel való megtérítését és a javulás útjára vezetését – állapította meg Finkey Ferenc 1933. évi könyvében. A fogvatartottak vallási lelki gondozása az újkori büntetés-végrehajtás kezdete óta is fontos szerepet játszott, illetve játszik. A korai fenyítőházakat nem ritkán szekularizált kolostorokban helyezték el. Ennek megfelelt az akkori reformerek alapvető javítási koncepciója, vagyis a kemény munka és a belső megtisztulás kombinálása,

együttese. A szerzetesek régi vezérlő elvét (a 12. századtól a bencés rend jelmondatát) az „ora et labora” (imádkozzál és dolgozzál) jelszavát az újkorban a bűnelkövető elítélt megtisztításának eszméjévé szekularizálták: belső magába szállással egyidejűleg (együtt) kemény munka végzése, végeztetése érvényesült.

Az „ora et labora” tekintetében a hangsúly, a súlypont egészen eltolódott az „ora” oldalára és javára a kvékerek (quakerek) által létesített pennsylvániai büntető intézetekben. De itt is, mint oly sok más észak-amerikai esetben is, látni és tudni kell az európai háttéredetről. A kvékereket illetően megjegyzendő, hogy George Fox (1642–1691) által Angliában alapított laikus felekezet, amelyet William Penn (1644–1718) honosított meg az általa megalapított és elnevezett Pennsylvániában (USA-ban). Ebben az államban valósult meg ismeretesen az a magánrendszer (solitary system, poenitentiarius system), amely végeredményben Mabilion nevű francia szerzetes gondolatát (1677 irattal fordul XIV. Lajoshoz külön zárkák építése érdekében a világi bűnözők megjavítására) valósította meg, aki a teljes elkülönítést a bünbánat, a teljes magába szállás és a vezeklés érdekében ajánlotta. Ebben a szellemben jött létre 1790-ben, majd 1826-ban Pittsburg-ben, illetve 1828-ban Philadelphia-ban a csillag alakú, az ún. Keleti Börtön. A bűncselekményt vallási értelemben bűnnek tekintették, ezért a büntetés a legteljesebb vezeklés volt. A kolostori cellák mintájára épített magánzárkák a tökéletes elkülönítést biztosították. Magát a börtönt a bünbánat házának tartották.

Templomba vagy elvezették az elítélteket, ott is elkülönítve társaiktól álarcszerű sapkát viselve hallgatták végig az istentiszteletet. A Biblia volt az egyedül megengedett olvasmány. Más megoldás értelmében rendszeres időközönként pap vagy kiválasztott laikus prédikátor jelent meg a börtön folyosókon és hangosan vallásos szövegeket olvasott fel, adott elő, melyeket a fogvatartottak a cellaajtó nyitott résein hallhattak.

A teljes elszigeteltség rendszerében – mint a philadelphiai – nem egy közös szabály működésétől várják a bűnöző átalakulását, hanem az egyénnek saját lelkiismeretéhez való viszonyától és mindattól, ami ezt belülről felébresztheti. Az ilyen börtönben a javító nevelés pusztán a lelkiismeret munkája, és azé a néma architektúráé, amely körbezárja – állapítja meg Michael Foucault *Felügyelet és büntetés* c. magyarul is megjelent munkájában.

E rendszer hatása messze túlterjedt Amerikán, így hazánkban Bölöni Farkas Sándor, 1834-ben megjelent „Utazás Észak-Amerikában” c. munkája tette ismertté,

majd Báró Eötvös József „Vélemény a fogházjavítás ügyében”, 1838-ban Pesten kiadott műve is elemzi ezen penitentiárius rendszert. Egyebek mellett megállapította, hogy „csak egy jobbíthat igazán, s örökre: a hit” ... „csak ha a büntető társaság mellett egy másik áll,... csak ha a rendes tömlöczi kormányt egyes polgárok segítik, részint a lelkipásztort felváltva, vigasztalással közelítve a rabokhoz, részint oktattva őket, vagy kiszabadulások után jövő jólétekről gondoskodva, csak akkor remélheti mind ezen institutiók sikerét.”

A hallgatási vagy auburni rendszer (először 1823-ban a New York állambeli Auburnben) szintén az elítéltek közösség megszüntetését célozza éjjeli elkülönítéssel, nappali munkavégzéssel és hallgatási kényszerrel. Ez a – hallgatási kényszert mellőző – megoldás terjedt el világszerte úgy, hogy az ora et labora elv egyensúlyi helyzete jött létre.

Ez a koncepció csak az újabb korban változott meg döntően, a hangsúly egyre jobban a „labora”-ra esett. Emellett a lelki gondozás középpontjában megmaradt a vallási ünnep(lés), legyen az istentisztelet vagy hasonló rendezvény. Korábban a fogvatartottak számára az istentisztelet, az azon való részvétel nem csak a vallásgyakorlás formájaként jutott jelentőséghez. Ugyanis a vallási funkciók mellett egyrészt az elzárás korlátozott feltételei között lehetőséget kínált a lelki megkönnyebbülésre, másrészt viszont –különösen az ügyesen alkalmazkodó és csupán látszatvallásos elítéltek számára – a tilalmazott tevékenységekre is alkalmat szolgáltatott. Ez utóbbi a tárgyak cseréjétől az üzenetek közvetítésén át a szexuális jellegű cselekményekig terjedt. A végrehajtás lazábbá válása következtében az istentisztelet az előbb említettek szempontjából már nem volt oly fontos, mert a kontaktus, az üzenet továbbítása máshol és máshogyan is lehetséges volt. Ennek is a következtében az istentiszteleten résztvevő elítéltek száma visszaesett. Német felmérés szerint pl. már az 1970-es évek elején egy nagy végrehajtó büntető intézetben az ilyen beutaltak aránya 10%-ra csökkent.

Azonban nem csak emiatt változott fokozatosan az intézeti lelki gondozás képe. Az általánosan ható és az erősen metafizikai vallásos gondozással szembenálló társadalmi átalakulás miatt a lelki gondozókban egyre jobban az a belátás erősödött, hogy nem kevés elítéltek szélesebb körű, kiterjedtebb foglalkozást igényel. Másrészt önmagában a vallásos oktatás és segítség nem sokkal több, mint a végrehajtás időtartama alatt a szomorúan szürke mindennapi valóságból való meneküléshez történő hozzájárulás. A szabadulás után az elítéltek ilyen esetben a vallást más elzárási végrehajtási tapasztalatával, élményével együtt, amit ő elfelejteni, elfojtani akar, elhagyja. Így a vallás egyáltalán nem magatartásdetermináló, nem meghatározó lesz számára a keresztény életvezetés értelmében.

A modern lelki gondozás sem mondhat le azonban a végrehajtás során a vallásról és a teológiai ismeretekről. Ezek azonban beépülnek az elítéltek olyan gondozásába,

amely az egész személyt és annak szociális háttérét célozza, a lelki konfliktusok alaptisztázására törekedve és ennyiben a reszocializációra irányuló végrehajtásban a terápia, a pozitív ráhatás egy részét képezi. Ha ezáltal az egyik elítéltek hite csak megalapozódik, míg a másikénál újból feléleszti vagy tovább erősíti, ez örömteli melléhatás a lelkész, a lelki gondozó számára, mint az embertársi odafordulás kínálata elfogadásának jele.

4. Általános végrehajtási cél és a börtönpasztoráció

A szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának céljaként a hatályos magyar bv. kódex azt rögzíti, hogy a törvényben meghatározott joghátrány érvényesítése során elősegítse az elítélteknek a szabadulása után a társadalomba történő beilleszkedését, és azt, hogy tartózkodjék újabb bűncselekmény elkövetésétől (19.§). Vagyis a végrehajtás a speciális prevenció céljának szolgálatában kell hogy álljon, azaz az idézett rendelkezés a társadalomba történő visszailleszkedés elősegítését tekinti elsődleges végrehajtási célnak.

A reszocializáció mint végrehajtási cél tartalmát azonban indokolt pontosítani, így az elsődleges végrehajtási cél nem a reszocializáció elérése, hanem annak elősegítése kell legyen. Azt mindenképpen indokolt tudatosítani, hogy egy szociálisan is érzékeny jogállamban a szabadságvesztés végrehajtása során kötelezettség áll fenn segítség nyújtására, illetve felajánlására a különböző jellegű hátrányok kiegyenlítése, az elítéltek az emberhez méltó létének lehetővé tétele érdekében. Az értelmes és egyúttal jogállami büntetés-végrehajtás kialakítása nem teremthet eleve alkalmatlan helyzetet a reszocializáció számára. Vagyis a jogállami alapon működő biztonsági célkitűzés, valamint a szociális integráció elősegítésének az összekapcsolása, együttes érvényesítése nyújt csak kielégítő és alkotmányos megoldást a büntetés-végrehajtás célkitűzéséről és az elítéltek jogállásáról. Tehát a reszocializáció elősegítésének és a biztonságnak gondos mérlegeléssel alkalmazott optimuma van szükség, illetve erre kell törekedni. Önmagában külön-külön egyik sem áll meg és differenciálatlan, egyoldalú intézkedéseket, diszfunkcionális hatásokat involválva.

A végrehajtási célt, a reszocializáció elősegítését alapvetően szolgálja a börtönpasztoráció, amely egyúttal hozzájárulást is jelent az intézet biztonságához, hisz a kezelhetőbbé váló elítéltekkel biztonságosabban és sikeresebben lehet együttműködni, örízni.

5. A fogvatartottak jogi helyzete – kiemelten a lelkiismereti és vallásszabadságról

A fogvatartottak jogi helyzetét illetően megjegyezhető, hogy a végrehajtás során az elítéltek elveszti ugyan a

személyi szabadságát, de az állampolgári jogai és kötelességei csak annyiban szünetelhetnek, illetve korlátozottak, amennyiben erről jogszabály(törvény) vagy az ítélet rendelkezik. Az elítéltet megillető jogok több alap-típusba sorolhatók. Semmilyen indokkal nem sérthetők az elítélt alapvető emberi jogai (pl. élethez, emberi méltósághoz való jog), továbbá egyes állampolgári jogok a törvényben előírtak szerint módosulnak vagy szünetelnek. Módosul a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez, a munkához, véleménynyilvánításhoz való jog, a levelezés, a távbeszélő használata ellenőrizhető, módosul továbbá az egyesüléshez, a tanuláshoz való jog, valamint a honvédelmi kötelezettség teljesítése korlátozott. Szünetel mindazon jog, amely a büntetés céljával ellentétes, így különösen, amelyre a közügyekre eltiltás kiterjed (Btk. 41. §/3/bek.), továbbá szünetel a szabad mozgáshoz és a tartózkodási hely megválasztásához, a gyülekezéshez való jog, a sztrájkjog, a választójog és a szülői felügyeleti jog. Változatlanul maradnak az elítélt meghatározott állampolgári jogai. A szabadságvesztés-végrehajtásával összefüggésben új jogok is keletkeznek, amelyek elsősorban az elítélt és a végrehajtó szervezet közötti kapcsolatrendszer jellemzőit (pl. naponként legalább egy órai szabad levegőn tartózkodás, látogató fogadása).

Változatlanul maradó, az elítéltet is megillető, nemzetközi egyezményekben és az alkotmányban is rögzített állampolgári jogok közé sorolható a lelkiismereti és a vallásszabadság, amelynek a megsértése a Btk. 174/A § értelmében bűncselekményt is megalapoz Magyarországon 1989. október 23 óta világnézetileg semleges állam, amely együttműködően (nem közömbösen és nem ellenségként) viszonyul az egyházakhoz. Ez a szabadság olyan alapvető emberi jog, amely egyéni és kollektív jogosultságok összességét jelenti, s ezek szorosan kapcsolódnak más alapjogokhoz. Ezt a jogot, ezt a szabadságot a szabadságot elvonó, illetve korlátozó büntetés-végrehajtási intézetekben is biztosítani kell a jogrend keretein belüli érvényesítéssel.

A vallásszabadság joga alapvetően kettős tartalmú: egyrészt a meggyőződés szabad megválasztásának, megváltoztatásának és a tőle való elhatárolódásnak szabadságán túl tartalmazza a vallásgyakorlás szabadságát is. A vallásszabadság első értelme abszolút jognak tekinthető, míg a vallásgyakorlás szabadsága nem korlátlan.

A lelkiismereti szabadság fogalma tágabb mint a vallásszabadságé, ugyanakkor jogilag nem meghatározott ez a fogalom. A vallásszabadságra vonatkozóan több nemzetközi egyezmény is tartalmaz rendelkezéseket, mint pl. az 1976. évi 8. sz. tvr-el kihirdetett ENSZ Egyezségokmány 18. cikke, az 1993. évi 31. sz. törvénnyel kihirdetett Európai Emberjogi Egyezmény 9. cikke. Alkotmányunk 60. §-a a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságának mindenkit megillető jogát rögzíti. Ezen 60. § /2/ bekezdése szó szerint megegyezik az Egyezségokmány 18. cikkének 1. pontjával, ugyanakkor a vallásszabadság korlátozási lehetőségeinek szabályait nem veszi át.

A hatályos Bv. kódex 36. § /1/ bekezdés h./ pontjában az elítélti jogok sorában az alkotmány szabályozásának lényegretörő átvételével tartalmazza a vallási vagy lelkiismereti meggyőződés szabad megválasztásának, annak kinyilvánításának és gyakorlásának a jogát. A 36/A § az előbb idézett h./pontot értelmezi és pontosítja, amelynek értelmében minden elítélt számára lehetővé kell tenni, hogy az egyház lelkészének, illetőleg más képviselőjének gondozásában részesülhessen, ugyancsak lehetővé kell tenni az egyházi házasságkötést, a keresztelest és az egyházi temetést A 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet az elítélt nevelésén belül rendelkezik a 93-99. §§-ban az elítélt vallásgyakorlásáról. Ugyanezen rendelet 147. § /5/ bekezdése szerint az élelmezésnél az intézet lehetőségein belül, az elítélt vallási igényeit is figyelembe kell venni. A 247. § az előzetes letaróztatottak számára fogalmaz meg eltérő szabályt azzal, hogy az intézetben megtartott egyházi rendezvényeken az ugyanazon büntető eljárásban letaróztatottak is részt vehetnek, ha az intézet biztosítani tudja, hogy az érintettek egymással ne érintkezhessenek. A rendelet 1. sz. melléklete az elítélt birtokában tartható tárgyak között feltünteti a vallásgyakorláshoz szükséges kegytárgyakat is.

A korlátokat a nemzetközi egyezményektől eltérően alkotmányunk nem tartalmazza. Az 1990. évi IV. törvény 4. §-a viszont kifejezetten kinyilvánítja, hogy a lelkiismereti és vallásszabadság gyakorlása nem mentesíti az állampolgári kötelezettségek teljesítése alól, vagyis csak a hatályos jog keretei között enged szabadságot. Ezzel összefüggésben megjegyezhető, hogy a Bv. kódex 36/A § /3/ bekezdése szerint az elítélt eltiltható az istentiszteleten való részvételtől, ha az a végrehajtási intézet rendjét vagy a biztonságot veszélyezteti. A 66/1996. (VII.12.) IM sz. rendelet 93. § /3/ bekezdése lényegében átveszi a kódex korlátozó rendelkezését azzal a kiegészítéssel, hogy a vallás gyakorlása nem sértheti az intézet rendjén és biztonságán túl új büntetőeljárás indítása esetén a bíróság, illetve az ügyész rendelkezését sem.

6. A vallási, erkölcsi támogatásra kiváltképp rászoruló fogvatartottak – az életfogytig tartó szabadságvesztés problematikájának lényegéről

Szöllősy Oszkár a „Magyar Börtönügy” 1935 évi második bővített kiadásában az erkölcsi, vallási támogatás kapcsán jegyezte meg, hogy „Főként a személy elleni büntettek miatt elítélteknél jut ennek fontos szerep, mert ilyen deliktumok elkövetését elősegíti a tudatlan és megfontoláshoz nem szoktatott elme leli impulzivitása: ennek leküzdéséhez pedig elsősorban az erkölcsi képzetek felkeltésére vagy megerősítésére van szükség”. Mások szerint különösen a hosszútartamú fegyház fokozatú szabadságvesztésre ítélték és az előzetesek, akik inkább fogékonyak és rászorulnak erre a gondozásra. Ha lehet ezt fokozni, akkor ebbe a rászorultsági körbe az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélték tartoznak leginkább (személy ellen, ölés, fegyház,

hosszú tartam + kilátástalanság, reménytelenség érzése). Nem tartható európai, alkotmányos jogállami megoldásnak az életfogytig tartó szabadságvesztésre vonatkozó legutolsó Btk-beli módosítás. Az 1998. évi 87. sz. törvény ugyanis lehetővé teszi általános jelleggel az ítélkező bírák számára a feltételes szabadon bocsátás kizárását. Az aggályokat finoman ecsetelve Bán Tamás is kifejtette a nemzetközi emberi jogi egyezmények tükrében. Következtetése szerint inkább az valószínűsíthető, hogy a tényleges életfogytiglanira ítézés miatti panasznak a strassbourgi bírói fórum előtt komoly esélye lenne a sikerre. A hosszútartamú szabadságvesztésre ítélt személyekkel való bánásmódról vonatkozó európai bizottsági általános jelentés is azt a megállapítást

tartalmazza, hogy „valakit bebörtönözni a szabadulás reménye nélkül embertelen büntetés”, és hogy „senkit sem szabad megfosztani a szabadulás reményének lehetőségétől”. Jómagam is több fórumon kifejezésre juttattam az ezzel kapcsolatos legújabb szabályozás alkotmányellenességét. Orosz Balázs szerint pedig „lassan hozzáfoghatunk a tényleges életfogytiglani büntetést ellenzők ligájának megalapításához”.

(Elhangzott az I. Nemzetközi Börtönpsztorációs Konferencián Szeged, 1999. április 8–9–10.)

Szabó Gábor SJ novicius

Probáció a Csillagban

A hétfégi szociális-segítő munka kiértékelése

1. Így visszatekintve, az elmúlt három hónapnyi időre, értékesnek tartom a börtönben folytatott munkámat. Elsősorban azért, mert egy normális, mély kapcsolat alakult ki köztünk és a rabok között. Meg tudtak nyílni. El tudták mondani, azt hogy mi foglalkoztatja őket, őszinték tudtak lenni velem, s látták, hogy elfogadom őket, szívesen beszélgetek velük, meghallgatom őket és kíváncsi vagyok a mondanivalójukra. Nagyon sok bizalmat kaptam, s nagyon sok mély beszélgetést folytattam. Hitem elmélyítésében s a Jézussal való kapcsolatomat nagyban elősegítette. Megtapasztaltam, hogy hogyan tudok megkülönböztetés nélkül bánni emberekkel, hogyan tudom elfogadni őket olyanak, amilyenek. Nem volt könnyű, de talán éppen ettől volt szép.

2. Sok tapasztalatban volt részem. Úgy kellett megtervezni a mondandómat, hogy a rabok számára is érdekes és érthető legyen. Figyelnem kellett arra, hogy ne a saját érdekeim irányítsanak, de ne is térjek el a kitűzött céltől. Rá kellett jönnöm, hogy mennyi minden érdekli őket, s úgy kellett mindezeket előadnom, hogy érthető legyen. Toleranciát kellett tanítanom nekik, amit vártak ugyan tőlem, de ők sok mindent nem egykönnyen toleráltak. Az ütközési pontokat úgy kellett elkerülnöm, hogy ne sértsek meg senkit, de tarthassam magamat. Rengeteget kellett meghallgatnom élet-történeteket, helyzeteket. Mindez sok mindenben segített, előre vitt. Fejlődött az odafigyelésem és a meghallgatásom.

3. Úgy érzem, hogy közel tudtam kerülni az elitéltekhez. Sok olyat osztottak meg velem, amit, – gondolom én – másnak nem egy könnyen mondanak el. Talán a legfontosabb feladatunk ez. Meghallgatunk. Az

ézés számukra is nagyon fontos, hogy valaki meghallgassa őket s nem mond ítéletet, csak elfogadja őket őszintén.

4. Sok hasznát vettem az önismereti csoportképzős tapasztalataimnak és sok mindent tudtam használni Dönci atya lelkivezetési kurzusaiból is. Felkészültem nem éreztem magam, hisz életemben nem foglalkoztam ilyen körülmények között emberekkel. De az emberség, a figyelem, s az ima sokat segített.

5. Korpival nagyon jól együtt tudtam működni. Minden munkatársi kapcsolat alapja az őszinteség és a szeretet. Rengeteget beszélgettünk, mindegyikünk elmondta a saját véleményét, sőt ha valami nem tetszett a másik stílusában, ezt utólag is szóvá tettük egymásnak. Ezek az egymásnak tett észrevételek sokat segítettek a munkánkban. Az intézmény dolgozóival jól együtt tudtunk működni. A kérdéseinkre sokszor pontos és részletes választ kaptunk, ill. sok segítséget is kaptunk pl.: eszközök, információ. A programmal elégedett vagyok, s nem nagyon változtatnék rajta, hanem most már elkezdődhet a tematikus munka, ill. a rabok javasolta témák, amikről elkezdődhetnek a beszélgetések.

6. Együtt érezni az emberekkel nem volt nehéz, habár azt sem szabad elfelejteni, hogy a rabok megérdemelt büntetésüket töltik. Ezt legtöbbször ők maguk említették egy-egy mélyebb beszélgetésben. Ennek ellenére a problémájukat megértettem, ha segíteni nem is nagyon tudtam rajtuk. Illetve talán ez volt egy fontos segítség, hogy meghallgatta valaki őket.

7. Örülök, hogy oda járunk probációra, s úgy érzem, hogy van értelme annak, amit csinálunk.

(Elhangzott az I. Nemzetközi Börtönpsztorációs Konferencián Szeged, 1999. április 8–9–10.)

Dr. Végh József

A levelező szolgálat – szociológus szemmel

I. rész. A negatív levelek

Természetesen alapvetően fontos az a szerteágazó elmélet és szervező munka, amit a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság mint műhely végez, hisz enélkül nem lehetne karácsonyi csomagakció és nem működhetnének a Mécses tanyái sem, melyek számos szabadulónak hosszabb-rövidebb ideig otthont adnak, de nem lehetne levelező szolgálat sem. Márpedig az én szememben épp a levelező szolgálat a Mécses talán legnagyobb értékű vállalkozása. Azért ez a leginkább kedves az én szívemnek, mert akkor, úgy és abban segít, ahol, amikor, ahogy és amiben erre a legnagyobb szüksége van.

Bent segít a börtönben, ahol pártatlan, objektív, és jóindulatú emberi hangban van a legnagyobb hiány. Amikor mások visszahúzzák a magukét, akkor nyújt önzetlen segítő kezet úgy, hogy nem tartja benne rögtön a számlát is! És abban segít, ami a legfontosabb, ami nélkül emberi létezés nem is lehetséges: az emberi tartás újra megtalálásában, újrateremtésében vagy akár megteremtésében egy minden eddigi értéket megkérdőjelező elbizonytalanító élethelyzetben.

Mindenesetre csak akkor képes segíteni, ha aki igénybe veszi, érti a szolgálatnak lényegét. Hogy ez bizony gyakran nem így van, az abból a vizsgálatból is jól látszik, melynek néhány tapasztalatát most szeretném az Olvasóval megosztani.

Félezer levél

1998 őszén félezer Mécsesnél összegyűlt levelet dolgoztam fel különböző formai és tartalmi jellemzőik alapján. Ez a mennyiség a levélforgalomnak csak töredékét képezi: csak azok a levelek kerültek a kezembe, amelyeket vagy eleve is a Mécsesnek küldtek, vagy amelyeket valamilyen okból nem küldtek tovább. Így hát nemcsak a levelezés egészének jellegéről nem alkothattam teljes képet belőlük, de épp a jól működő levelező kapcsolatokról tudhattam meg a legkevesebbet. Azok levélforgalma ugyanis nyomtalanul fut át a Mécsesen: a börtönből jelgével ellátva elküldött levelet továbbküldik a partner (csak itt ismert) postacímére.

A szolgálatnak ez a talán legfontosabb szabálya, hogy fogvatartott csak a Mécsesen keresztül írhat, egyrészt magának a szolgálatnak a védelmét szolgálja, hisz így ki lehet szűrni az esetleg méltat-

lan hangvételű vagy tartalmú leveleket, melyek a külső partnert akár el is riaszthatnák a további munkától, másrészt viszont ugyanilyen mértékben védi a börtönben levőt is, hiszen a Mécsesnek írt leveleket leragasztva, tehát ellenőrizetlenül küldheti ki, így tehát lehetősége van olyasmit is írni benne, amit különösen egy börtönben nem szeretne közhírré tenni.

A szolgálattal kapcsolatos levelek közül ebben a félezerben tehát csak a levelezést kezdeményezőikkel, és a megszakadt, megszakított kapcsolatokból visszamaradtakkal találkozhattam. Tartalmuk rávilágít visszamaradásuk okára csak úgy, mint arra, hogy a hozzá forduló fogvatartottak mennyiféleképpen képzelik, látják rosszul, értik félre a szolgálat céljait, jellegét, lehetőségeit.

Akik magával a társasággal „leveleznek”

A következő levelek esetében egyáltalán nem beszélhetünk érdemben levelező partneri viszony kialakításáról. Az ezeket író fogvatartottak mintegy alanyi jogon tartanak igényt csomagra, amit viszont a társadalom a maga mérhetetlen gonoszságában eddig megtagadott tőlük. Úgy vélik, partnerük (ez esetekben maga a Szeretetszolgálat) szerencséjükre valami homályos és számukra is érthetetlen okból annyira egyetért a fent írt helyzetértékeléssel, hogy még akár saját zsebére is hajlandó eme égbe kiáltó igazságtalanság orvoslására, hozzásegítésükre csomagkapási joguk érvényesítéséhez.

A Mécses egy cím, ahonnan „leeshet egy csomag”

A legegységesebben a következő levél mutatja, hogy olykor a levélíró a címen kívül, amit valakitől vagy valahonnan megkapott, semmit sem tud a Mécsesről. Ez már önmagában is sokat elárul róla, hisz a hazai börtönök mindegyikében évek óta rendszeresen fellelhető az ingyenes Mécses Újság, aminek akár csak egyszeri elolvasása után nem kerülhetne sor arra, hogy a feladó a következő megszólítással, vagy inkább meg nem szólítással vezesse elő kérését:

„Tisztelt egyházi Hölgyek és urak!

Tisztelt Vöröskereszt!

Azzal a kéréssel fordulok önökhöz, hogy Segítsenek nekem, mivel most jön a szeretet ünnep és a családommal sem tartom a kapcsolatot ezért gondoltam, hogy önökhöz fordulok segítségért. A szüleim, illetve az anyám 300 forint nyugdíjatkap és csomagot sajnos nem tudküldeni. Még látogatni sem tud engem, mivel kevés a pénze Ezért kérem Önöket, hogy ha tudnak legyenek szívesek egy csomagot küldeni karácsonyra. És szeretnék önöktől kérni egy Bibliát is, ezt nagyon megköszönöm önöknek. A csomag 5 kg-ig jöhet, csomagszállító nélkül, de úgy tudom, önöktől 10 kilóig beengedik. Sajnálom, hogy önöktől kérek csomagot, de sajnos nemtudokihez fordulni, eddig ilyen szervezettől még sohasem kértem, de most muszáj volt, mert semmim sincs. És remélem, hogy a csomagban küldik a Bibliát is. És nagyon köszönöm önöknek. A csomag tartalma! Cigi, kávé, Tea, Rádió. Tisztasági, És Póló, És Ellem ceruza vagy lapos!! Anyám rokkantnyugdíjas, mivel volt egy nagy baleset. Először is nagyon szépen köszönöm önöknek. A rádió is engedélyezett már (köszönöm szépen).

Tisztelettel X.Y.

A nevelőm igazolni fogja a pecséttel. És köszönöm megértésüket, előre is. És minden jót kívánok.

Boldog ünnepeket kívánok önöknek.”

A jóságos nagymami és vásott kis unoka

De vajon sokkal jobb-e a helyzet a most következővel, akinél a címzés és a megszólítás legalább stimmel? Akár hízelgő is lehetne a levél, annál is inkább, mert nem volt szándéka sértőnek lenni. Hízelgő lehetne, hisz tükrében a Mécses iránt olyan illúziók éltek a levél feladójában, hogy még a mesebeli jótündérek, jóboszorkányok közül is párját ritkítja, amelyik megfelel nekik. Csakhogy a meshősök nem is követelődznek rajtuk, ezért meg is kapják, amit nem is igen reméltek.

A következő levélben azonban ez minden tekintetben fordítva van! A levélíró valami félreértés okán úgy gondolja, hogy a Mécses az ő mindenek fölött álló, mindenható, végtelenül megértő, jóságos és bőkezű nagymamája, akinek alaptermészete, hogy egy kis hízelgésre feltétlenül, önzetlenül és minden erejével segítse „szorult helyzetben lévő, kis unokáját” minden komisztsága dacára is. Amikor első levelére ez nem igazolódik be, még mindig nem azon gondolkodik el, hogy esetleg félreérthette a levelező szolgálat lényegét, hanem ehelyett a durcás kis unoka szerepében maradvagyekszik kiperlekedni magának a „jussát”.

„Kedves Megszólított!

Kívánom, hogy a levelem vigyen az Ön, és családja számára is erőt, egészséget, sok boldogságot, az isten áldásával. Én egyszer már írtam levelet Önnek, még Szegedről a névnapjára köszöntőt is küldtem. Szeretném megtudni, hogy mi az oka annak, hogy egy olyan ember mint Ön is, aki az isten szolgájának nevezi magát, csak úgy félvállról kezeli az ügyet. Tudom, hogy sok a munkája, és sokat kell szaladgálni, intézkedni, sok levélre kell válaszolni, de nem hiszem el, hogy én olyan rosszat tettem, hogy nem érdemlem meg, hogy 3 hónap után sem kapok választ a levelemre. Nem tudom megérteni, hogy Ön, aki az isten szolgája, megtagadja tőlem a segítséget, a levelemre a választ. Vajon mit követtem én el, Ön ellen, vagy a társaság ellen, hogy én aki segítségre szorul, megtagadják tőlem azt?

A bent létem alatt elég sok elítélssel találkoztam már, akiket az Ön társasága segített. Elég sok elitétet ismerek, akik már a 4. kapcsolat tartót is elfogyasztották, de Ön még most is, segített rajtuk, hogy ne legyenek egyedül, csak én vagyok olyan szerencsétlen, hogy sajnálják tőlem a kapcsolat tartót, pedig én igazából, segítségre szorulok. Sok elitétet ismerek, akiket a család is segített, meg az Ön által patronált család is, csak én nem érdemlem meg, azt hogy segítsenek rajtam is. Lassan közeleg a szabadulásom ideje, jó volna tartóznia valakihez, aki talán tudna segíteni a szabadulás után is, hogy talpra tudjak állni, hogy ne keljen a hülyeségen törni a fejemet. De Önre, amint veszem észre, ebbe nem számíthatok, mert Ön az isten szolgája, aki a részorúlok megsegítője, rajtam nem segít.

Nehogy azt higye, hogy könyörögni fogok a segítségért, csak tudatni akarom önnek azt a tény, hogy én is rászorulnék a segítségre, de ha ezt pofára mérik, akkor valahogy nem kérek a támogatásból. Mégérteném, ha a Ön keresetéből kellene támogatni a rászorulókat, de nem így van, de ön még ebben is válogat. Holott önnek ezt nem szabadna tenni, mert ön arra esküdött fel, hogy az olyan embereken fog segíteni, akik rá szorulnak, de amint veszem észre, pofára mérik azt. Én 44-éves vagyok jelen pillanatban, és beteg is, az életem során, már elég sok sorstársamon segitettem, volt akin több esetben is, de még soha nem mondtam senkinek, hogy nem tudok segíteni, mert nem tetszik a pofája valakinek. Örültem ha tudtam segíteni, pedig én sem voltam gazdag, most meg hogy én is segítségre szorulnék, velem már kivételeket tesznek. Úgy látom változik a világ, és az emberek is. Ha a levelem durvára sikerült, nem volt szándékos az, csak szerettem volna, el magyarázni hogy aki segítségre szorul, azon segíteni kell.

Üdvözlettel.”

Talán nem is szükséges bizonygatni, hogy a levelező szolgálat tagjai nem esküsznek fel egyáltalán semmire, de arra meg végképp nem esküdött fel senki, hogy neki csomagokat küld, hogy jóvá teszi neki mindazt, amit a sors őellene eddig vétett, hogy hálás lesz neki mindazok helyett, akik ez idáig nem nagyon törekedtek irántuk tanúsított nagy-nagy jóságát viszonzni, vagy hogy megoldja helyette az eljövendő életét. Bizony, kicsit ijesztő látni, mennyi mindent várna el attól a balszerencsés laikustól, aki gyanútlanul abban a tudatban ajánlja fel a segítségét, hogy a levélíró is tisztában van vele, hogy ő elsősorban abban kész és képes neki lelki, emberi támaszt nyújtani, hogy képes legyen feldolgozni a bűnnel és büntetéssel kapcsolatos tapasztalatait, hogy saját maga legyen képes tartása, önbecsülése megteremtésére, élete önálló vezetésére, alakítására. Egyébként éppen ezt a vállalt feladatát nem teljesítené, ha eleget tenne a levélben vagy csak sejtetett vagy meg is fogalmazott óhajoknak.

Levelek csomagért, vagy csomagok levélért?

A következő esetekben a levél címzettje már nem maga a Mécses Szeretetszolgálat, hanem azok a partnerek, akik a levelező szolgálat keretében kapcsolatba léptek a fogvatartottal. Egyébként meg kell jegyezni, hogy viszonylag ritka az olyan rab, aki kifejezetten és csakis levelező társat keres. A legegyszerűsebb és legőszintébb partnerkérvők már a levelező kapcsolat kezdeményezésekor megírják, hogy olyan valakivel leveleznének szívesen, akitől olykor-olykor azért egy-egy csomagra is számíthatnak. A levelek és remélt csomagok arány terén azonban már nagyon komoly nézetkülönbség lehet köztük. Ilyen esetek néhány típusát, fokozatát szeretném bemutatni a most következő levelekkel. Bizonyára nemcsak én tartom majd tanulságosnak őket.

Az első magáért beszél: tartalma rendkívül direkt és lényegre törő, csakúgy, mint a „levél” záró sora, ami önkéntelenül is ráerősít az amúgyis elég egyértelmű közlendőre: válasz mellett (gyanánt? helyett?) a csomagot várja inkább:

„Kedves Megszóltott.

A Levelem vigyen számára sok erőt egészséget magának de nem tudom hogy mért nem küld csomagot legyen szives küldeni csomagban Kávét, Cigit fehér polót böt öngyújtott édes egeket meg amit akar Dicsertesek a Jezus Krisztus mindöröké ámen

Aki sokat gondol magára soha nem feled T.

Választ Várok öntől Várom a Csomagot várom a csomagot”

Jól látható, hogy a levél személyességben nem ment túl a kötelező udvariasságon. A sablonos levélkezdő formula után a feladó nagy sietve papírra vetette legfontosabb közlendőjét: a konkrét rendelést, illetve hogy az ezen túli dolgok küldésben (tehát ilyenekre is számít!) emelkedett szerénységgel szabad kezet ad a címzettnak. Már csak papírtöltő az ugyancsak sablonos és teljesen személytelen vallásos megnyilvánulás, illetve a címzetre gondolás kilátásba helyezése. Ezek mint halvány sejtetései valami köszönet és hála félének valamit tompítanak a záró sor türelmetlen, majdhogynem követelődző hangján.

A következő levél azonban nemcsak arról gondolkodtathat el, hogy vajon a csomagküldéssel okozott öröm jó kiinduló alap-e egy levelező kapcsolat számára, hanem arról is, mekkora fába is vágta a fejszét, aki ilyen partnert kapott levelező társul!

„Kedves Megszóltott

Levelem vigyen számadra sok egészségét de nem olyant mint nekem van én amugy jól vagyok meg kell köszönöm a csomagot és nagyon örültem neki a meglepetésnek örültem neki de volna egy nagy kéréssem hogy küldenélnekem amit leírok neked aszt küldenéd meg írom neked hogy mirevona még sükségem nem tudnálnekem küldeni egy pár zoknit, meg 3 db budit, meg 3 fehérpulcit küldenél nekem meg bélyegeket meg borítékot meg 6 db doboz cigit küldenél az minded hogy milyen meg kávétis meg suttt is küldélnékem meg olyan bánánytcsatot kérektőled remélem nem haragszol meg rám hogy esztkérem tőled nekem nagyon ezekre sükségem van mindedikre amitléirtam neked most és nagyon köszönöm hogy segítel nekem és írálólnékem levelet mindíg és segítenélnekem mindenben énekiem most másra nincsen most sükségem de meg kelköszönöm meg kélek tégedett hogy írjál választ nekem levélben héten írd meg hogy mikor küldöd csomagot nekem meg levelezük egymásal íráló leveleket és most nem kérek többet most egyelőre meg írom neked redesnevemet most (név, nyilvántartási és zárka szám) írdle a címetnekem most márbekelfelyeznem a levelet kívánok sok egészséget és sok boldogságotkívánok neked és minden kinek eszt kívánok nekedmost és meg kélek hogy neharagugy rám a ccuna írásért meg sok kérésért írjál levelet nekem sürgűválaszt kérek tőled ezelzárom levelem írását sok Pusziával Sziasztok

SZIA

írjál nekem levelet és választ nekem írta M. neked levelet”

(folytatás a 14. oldalon)

Ifj. Lele József

Van ereje, foganatja, de...

A Szeged tőszomszédságában guggoló hajdani gyékényes halászfalu népe színekatolikus. Igaz, hol egyik, hol a másik kisegyház – szombatosok és a többi – mellett éltek itt zsidó családok is, akik a kiskereskedelmet (szatócskodást) bonyolították, amiért nemcsak megtűrték, hanem szerették is őket. Egy-egy református család élt még a faluban, akik a szegedi **kakasos templomba** (Kálvin téri református templomba) jártak istentiszteletre. Vagyis: úgy a katolikuság, a zsidóság, mint a reformátusok, buzgón éltek vallásos életüket, és békében megvoltak egymással mindig.

Magam a katolikus hitet gyakorolom: abba születtem, abban is szeretnék meghalni. Érdekel a többi vallás is, de a magamét tartom mindnél előbbre valónak. Nem többnek, de nem is kevesebbnek. Vagyis, tiszteletben tartom a felebarátaim hitvallását is. Magyarázatom egyszerű és szokványos: Egy Istent imádunk, tisztelünk és dicsérünk mindahányan.

Nemrég egy református barátom temetésén vettem részt Balástyán. Másnap engesztelő istentisztelet volt a szegedi kakasos templomban, ahova természetesen elmentem.

Már a temetésen megfigyeltem, hogy milyen sok ima elhangzott, amelyeket a gyászolók, zsolttároskönyvből olvasva, együtt mondtak a tisztelettel. A katolikusoknál csak a sírba eresztés közben, a szentolvasó vonatkozó részét mondják együtt. Voltam evangélikus hitében elhalt temetésén is, ám ott mintha a gyász csöndje lett volna a fontos; igaz, a szertartást végző egyházi szép fohászokkal búcsúzott az elhunyttól. Nem voltam még zsidó temetésén, se szombatisztáén, sem más felekezeti temetésén, de egészen biztos, hogy minden egyháznak megvannak a temetkezéshez való imádságai is.

Mint ahogyan föltétlen vannak fohászok: zsolttárok és imák keresztelőre, és házasságkötés idejére, és vannak különböző áldás-imák és énekek is mindegyik egyházban, felekezetben.

Nem szokásom a templomban a tudatos figyelés. Szemeim és füleim, mint ahogyan máséi, érzékelik, milyen átéltséggel történik minden, akár szentmisén, vecsernyén, szentségimádáson, kilenceden, illetve más egyházi alkalmon.

A legfontosabb mindenkor az alkalomra szerkesztett ima. Ugyancsak fontosak az énekek, amelyek voltaképpen zenésített **népimádságok**, lévén, az egyházi énekek alapjában véve vagy **népdalok**, vagy népdalgyökérről fel dolgozott énekek.

Mégis, imádságaink java része **magánjátossággal**, amelyek között a reggeli és az esti Úrangyala, és a hozzájuk kapcsolódó rózsafüzér-részlet a legjellemzőbb. Idő-

seink máig elmondják – legtöbben magukban – a déli Úrangyalát is, és igen sokan vannak, és már nemcsak idősek, akik vagy a **Szent Antal olvasót**, vagy az általánosan ismert **rózsafüzért** maguknál hordják, és amikor egy kis idejük van, "a zsebben morzsolgatnak le rajta egy-egy tizedet".

Az imádkozás lelket nemesítő foglalkozás. Mondása közben nem fontos megállni, hiszen imádságaink nagyobb részét kívülről tudjuk, lévén a legáltalánosabb az **olvasóima**. Imáinkkal Isten, Jézus, Mária, illetve azon szentek segítségét és közbenjárását kérjük akár szeretetünkért, akár olyanokért, akiket súlyos betegség, váratlan baj támadott meg, s akiket tulajdonképpen nem is ismerünk. Imádkozunk önmagunkért, mert a magunk gyarlóságait mi magunk ismerjük a legjobban. Imádkozunk olykor a vélt, vagy valódi ellenségeinkért, mert tudjuk, hogy a Gondviselés számon tartja ebbéli cselekedetünket. Imádkozunk a bűntől megkísértettekért, de a súlyos bűnököt elkövetőkért is; még akkor is, ha – tartja a fáma: "Nem érdemli a Miatyánkot." Mégis szállnak értük a **remény-imák**.

De kérdés, maguk a megkísértettek, a bűnözők tudnak-e, akarnak-e bűnösségükből kigyógyulni, újra jó emberré lenni úgy, hogy imában kérik a segítséget? Hisznek-e az imádságok szent erejében? Hisznek-e, bíznak-e megtérés lehetőségében? Van-e erejük a felülemelkedésre? Érzik-e, mennyire vágyunk arra, hogy a hit, a remény és a szeretet bölcs "szentháromsága" szállja meg szívüket azért, hogy mielőbb családjukéi lehessenek? Hogy ismét a miéink, az értük is élő, imádkozókéi legyenek? Ugye bizakodhatunk bennük?

Ne tágítsunk hát, hanem hittel és megalapozott szeretettel imádkozzunk egymásért, hiszen az imádságoknak igenis **van ereje, foganatja, de** csak akkor, ha teljes lényünkkel, teljes odafigyeléssel mondjuk – Istent szent dicsőségére.

– három napig keresték

Mária
Úti Boldogasszonyunk
megválasztalak életem kísérőjének
járd velem
a mai problémák útvesztőit
hiszen én is
Fiadat keresem

(Szent-Gály Kata)

(folytatás a 12. oldalról)

Ha túl tudjuk tenni magunkat azon a bosszantó körülményen, ami nyilvánvalóan kiderül a levél első soraiból, hogy alig kapta meg az egyik „meglepetés” csomagot, máris rendeli a következőt, akkor nagyon sok mindenről árulkodnak ezek a sorok. Ahogy a csomag fölötti örömeben megered a nyelve, és beleered a kívánásba, amiket kíván, és ahogy el tud érkezni egy pontra, ahol már „másra nincs szüksége”! Amilyen elemi erővel tölti el a parttalan és feltétlen reménykedés, hogy mostmár mindenkorra, mindenben segítője akadt. Ahogy maga semmire sem kíváncsi „jőtevője” felől, ám magáról örömeben-reményében kitüntető bizalma jeléül megírja a „rendes nevét”. Vajon hogy lehet majd vele az élet nagy kérdéseiről beszélgetni, amikor a következő hön várt levélből is csak arra lesz kíváncsi, hogy mikor adták fel neki a következő csomagot? De vajon „segítség” helyett nem egyenesen irigylésre méltó-e, amiért egy banáncsat meg süti elég neki ahhoz, hogy rendben legyen a számára a világ?

Mielőtt azonban esetleg engednénk a csábításnak, és ezt a kérdést igenlően válaszolnánk meg, olvassuk el a következőt!

„Kedves Asszonyom!

Szóval ez nemállapot amit, Én velem művel. Hiába írom a leveleket sorozatosan nem hajlando írni

nekem. Tíz csomag kapuccsinót tettszett küldeni, bizonyosan abbana tudatban, hogy azok kávék. Tehát nem kávé, és én nem élek vele, sőt, ajándékba sem kellett senkinek. Kidobni sajnálom, de ha majd lesz kávé, akkor felhasználom, mert a kapuccsinó kávé ízesítésére van. Egy évig bizonyosan elég lesz. Már többesetben megírtam, hogy nemkajáa, hanem cigire, és kávéra volna szükségem. Úgy kérem, hogy ezeket küldje a részemre és nemást.

Megértését előre is köszönöm. Szeretettel Üdvözlöm.”

A kinti süket semmiből egyszerre csak megérkező első csomag fölötti öröm idején még tűnhet úgy, hogy apró kis ajándékokkal rendbe hozható a világ, élhetővé tehető az élet, visszaadható a szeretet hatalmába vetett hit, de idővel előbb-utóbb kiderül a csomag tartalmáról, hogy nem is arra lenne szükség, ami benne van, vagy ha az van is benne, akkor nem olyan kellett volna. Innen pedig már csak egy lépés annak a felismerése, amikor magáról a csomagról derül ki, hogy nem is az hiányzik, hogy a belső békétlenség nem a kapuccsinóból ered, és helyreállni sem a banáncsatól fog. Az igazi levelező szolgálati munka ekkor kezdődik.

(folytatjuk)

Tisztelt 1230!

Megkaptam levelét, mivel nem tudom az igazi nevét, ezért a jelgés számán fogom szólítani. Nyugodjon meg, csak egy levél erejéig, arra kérem önt, hogy ne írjon nekem több levelet, mert nem akarok önrel levelezni! Tudom, hogy ezzel Istent is elutasítom, tudatosan teszem, én jól megvagyok Istennel és a Sátánnal egymagamban is! Isten állandóan megaláz és állandóan az erejét fitogtatja, nekem ez már sok! Én csak egy tökéletlen ember vagyok, s nem maga az ördög, engem nem kell állandóan legyőzni, mert már megtörtem! Kérem önt, hogy ne válaszoljon a levelemre, mert a levelet (ha kapok) felbontatlanul visszaküldöm, vagy egyszerűen a szemébe dobom! Ön nem ismer engem, és tudom hogy nem bízik ben-

nem. Nem haragszom önre, de megvagyok maga nélkül! Elegendem van a titkolózásból, az értelmetlen szabályokból, hogy nem írhatja meg a nevét! Ne is írja meg, a Mécses Szeretetszolgálat úgy kezel minket elítélteket, mint az állatokat, ha annyi bizalmat nem érdemel egy ember, mint a mustármag, akkor minek bármilyen semmitmondó kapcsolat! Én nem akartam önrel levelezni, sőt én senkivel nem akartam levelezni, de ők kiutaltak engem önnek, köszönöm ebből én nem kérek! Én öntől soha semmit nem akartam,

semmilyen alattomos anyagi tervem nem volt és nincs! Én egyenes ember vagyok, még ha bűnös is!

Szeretettel gondolok önre!

Sándor

HÍREK

* A Szent Jobb Lator, mint Krisztusra mutató példaképünk (az elítéltek, a börtönpasztorációt végzők és magának a börtönpasztorációnak a védőszentje) emléknapiját Húsvét előtti hónap utolsó péntekén (március 26.án) ünnepeltük. Az országos központi megemlékezést a Bács-Kiskun Megyei Mélykúton tartották Karl-Josef Rauber érsek úr, apostoli nuncius vezetésével.

* A Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság 1999. április 8–9–10-én rendezte az első nemzetközi börtönpasztorációs konferenciáját. A konferencián 13 országból (Japánból is) 204 fő regisztrált résztvevő volt. A tartalmasságát az elhangzott 40 előadás is bizonyítja. A konferenciát kiegészítették és színesítették a fakultatív programok, melyek közül kiemelkedett a Szegedi Fegyház és Börtön elítélteinek passiójátéka és az ökumenikus keresztúti ajtatosság végzése a börtönudvaron, ahol a konferencia résztvevői az elítéltek egy csoportjával közösen imádkoztak. A konferenciát a Katolikus Egyház, a Magyar Evangélikus Egyház, a Büntetés-végrehajtás és magán-személyek finanszírozták. Kiemelkedett a Szegedi Fegyház és Börtön személyi állománya a konferencia gördülékenységét európai színvonalát biztosító, áldozatos tevékenysége. Ezúton is köszönjük!

* Az alsószenttamási társadalmi rehabilitációs otthonunk fajátékkészítő műhelyéből – valamelyik ott lakott befogadott vendégünk közreműködésével – kb. fél millió forint értékben gépeket és szerszámokat loptak ... Imádkozzanak értük, mert nem tudták, hogy mit cselekszenek...

FIGYELEM!

Éljünk egy református testvérünk szíves felajánlásával, amit az alábbiakban adunk közre:

Nagy örömmel szolgál, hogy segíthetek a Szolgálatnak.

Köszönöm a jóindulatát, hogy beleteszi az újságba, mivel Ön azt mondta, hogy nincs kazettára pénze a Szolgálatnak, már fel is ajánlottam, és most is, hogy szívesen küldök minden börtönbe, illetve minden Tiszteletreméltó Lelkész Úrnak, aki kéri.

Ha Ön is úgy gondolja és helyesnek találja ezt az írást az újságba:

Segítség az Úrtól:

Ezeket az énekeket nem csak „reformátusoknak” válogattam össze, hanem azoknak, akik keresik a Világosságot, az Urat. Ha ezek az énekek megérintenek, akkor elindultak. Ha olvassuk IMA, ha énekeljük, kétszeres IMA.

Mert az Úr kegyelmi ajándéka az is, hogy kiemelt Benneteket abból az életből, hogy itt elgondolkodjatok: ne menj azon az úton tovább! Mert az Úr szeretete nagy és türelme hosszú.

Példabeszédek könyve 23/26: „Add nekem a szívedet, fiam, és tartsd szemed előtt útait!”

Lukács ev. 9/25: „Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, önmagát pedig elveszti vagy romlásba viszi?”

Márk ev. 2/17: „... nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem hogy a bűnösöket.”

Olvasd a Bibliát, és értsd meg!

Kérem a Tiszteletreméltó Lelkész Urakat, hogy vigyék be a börtönökbe a kazettákat, hogy zengjen az Úrhoz az ima, hálaadás és a kérés.

Ezekkel az énekekkel, imákkal azt az érzést szeretném tovább adni, amit én kaptam az Úrtól.

Világosság I.

A old. Református énekek:

1. 471. Fel barátim, drága Jézus zászlaja alatt
2. 479. Hinni taníts Uran, kéрни taníts
3. 165. Itt van Isten köztünk
4. Bár szétszakadva él az egyház
5. 465. Szelid szemed, Úr Jézus
6. 215. Eltévedtem, mint juh
7. 248. A csillagos égnek seregei ott fent
8. 270. Légy csendes szívvel és békével.
9. 255. Mely igen jó az Úr Isten dicsérni

B. old.

1. 512 Szólj, szólj hozzám Uran
2. 488. Szent vagy, szent vagy
3. 266 Egek nagy királya
4. 470. Úr Jézus, nézz le rám
5. 312. Várj ember szíve készen!
6. 274. Ki Istenének átad mindent
7. 421 Tudom: az én Megváltóm él
8. 463. Isten élő Lelke, jöjj
9. 460. Amint vagyok sok bűn alatt
10. 276. Egyedüli reményem, Ó Isten
11. 298. Jer Krisztus népe
12. 457. Ó Jézus, árva csendben
13. 458. Aki értem megnyíltál

Köszönöm, hogy segíthettem:

Komáküszn Jurotu

A megrendeléseket a Szerkesztőség szívesen közvetíti!

Jubileum A. D. 2000
International Commission of Catholic Prison Pastoral Care

Jubileum a világ börtöneiben Magyarországi programja és megvalósulásai

**2000. Jubileumi év. A Szentháromság éve.
Az Üdvösség Szent Éve.**

(A már megkezdett folyamatokat itt sem ismételjük meg.)

Börtönön belül:

- * A **Jobb Lator** mint Krisztusra mutató példaképünk emléknapijának emeltebb szintű megünneplése. Központi megemlékezés Szegeden a Dómban. *Határidő: március 31.*
- * **Belső amnesztia** (az érvényben levő fenyítések elengedése, illetve törlése) a börtönökben a Jubileumi Szentév alkalmából. *Határidő: június 30.*
- * A **július 9-i** vasárnapi **Jubileum alkalmából** hazánk minden börtönében ünnepi szentmisét tartunk az elítéltek körében, lehetőleg a főpásztoraink közreműködésével. *Határidő: július 9.*
- * A központi **Jubileumi szentmisét** a Szegedi Fegyház és Börtönben rendezzük meg a Nuncius úr és Gyulay Endre püspökúr közreműködésével. *Határidő: július 9.*
- * **Diplomaosztás** a szegedi Teológiai Tanfolyam végzős hallgatóinak. *Határidő: január 31.*
- * **Gyakorló félévet** biztosítunk azon végzett hallgatók részére, akik személyiségükben, szilárd elhatározásukban, elmélyült hitükben, alkalmasak arra, hogy a belső börtönpasztorációban tevékenykedjenek. *Határidő: április 30.*
- * Minden börtönben önvizsgálatra, **bűnbánatra ösztönző** előadásokat, csoportos foglalkozásokat, egyéni lelki tanácsadásokat szervezünk. (A hívó elítéltek rendszeres szentgyónásban részesülnek.) *Határidő: folyamatos*
- * Továbbá szervezzük a **katekétikai tanfolyamok**, csoportok számát az elítéltek körében. *Határidő: folyamatos*

Börtönön kívül:

- * Börtönlelkipásztori lelkigyakorlat a Szentév jegyében. *Határidő: január 5.*
- * A **Jobb Lator emléknapijának** általános megünneplése hazánk templomaiban. *Határidő: március 31.*
- * Szentmise a **Bv. dolgozók és családjaik részére** – minden börtön személyzetének a székhelyén. A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága számára a **Nuncius urat** mint a magyar katolikus börtönlelkipásztori szolgálat védnökét és **Paskai László** bíboros, érsek urat kívánjuk a szentmise bemutatására felkérni. A Bv. dolgozók védőszentjének Szent Adorján ünnepén, szeptemberben. *Határidő: szeptember 10.*
- * **Engesztelő virrasztás** hirdetése és szervezése az elítéltek lelkiüdvéért a templomokban. *Határidő: április 15.; július 7.*
- * Július 9-én vasárnap **hazánk valamennyi templomában** szentmise alkalmából megemlékezünk a börtönökben élő és az őket segítő, velük kapcsolatban levő emberekről. Imádkozunk a lelkiüdvösségükért és hangsúlyozzuk azt a tényt, hogy az Isten, az Egyházunk számára még a bűnös, bűnt elkövető ember is nagyon fontos és felelősek vagyunk értük. *Határidő: július 9.*
- * Egyes helyeken – ahol igény és lehetőség van rá – önálló szentmisében ünnepeljük a Jubileumot július 9-én. *Határidő: július 9.*
- * Börtönkápolnák szentelése Szegeden, Kalocsán és Sátoraljaújhelyen. *Határidő: július 9.*
- * **Alsószenttamás Társadalmi Rehabilitációs Otthon** (szabadult elítéltek otthona) felszentelése. *Határidő: június 30.*
- * **Alsószenttamás kápolnájának** alapkövetétele és megáldása. *Határidő: június 30.*
- * **Hírt adunk** a Jubileumi Év eseményeiről az **írott és elektronikus médiumoknak**, hogy sajátos eszközeikkel tájékoztassák a közvéleményt. *Határidő: folyamatos*

Ökumenizmus terén:

- * Protestáns testvéreinket arra kérjük és ösztönözzük, hogy **ünnepeljenek velünk**, ünnepeljünk Isten közös ügyéért együtt. *Határidő: folyamatos*

JOBBI LATOR a Mécses Lelkiség lapja

Kiadja: a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság katolikus börtönlelkipásztori szolgálata
Alapító főszerkesztő: Dr. Majzik Máttyás – Szerkesztőség: 6753 Szeged-Tápé, Heller köz 6. Telefon: 36 62 495-592;
Fax: 36 62 497 260; E-mail cím: mecsesmajzik@deltav.hu <http://www.deltav.hu/~lator>

ISSN 1218-4284

Előfizetés egy évre: Belföldön 1000 Ft, külföldön: 20 USD vagy ennek megfelelő értékű más valuta
Nyomdai kivitelezés: Agapé Kft. Ferences Nyomda és Könyvkiadó, Szeged